

Motion till riksdagen 2020/21:1848

av Johanna Haraldsson m.fl. (S)

Rättssäkerhet och bättre kunskap kring trafikskador

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om initiativ för en mer rättssäker trafikförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillsyn av försäkringsläkare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av samlad kunskap och forskning kring nackskador och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Trafikförsäkringen kritiseras av skadelidande och deras anhöriga för att inte vara tillräckligt rättssäker. Speciellt gäller detta vid olyckor som resulterat i en nackskada. Många upplever att de blir misstrodda i försäkringsbolagens bedömningar och blir utan ersättning för den skada och arbetsoförmåga som blivit resultatet av en trafikolycka.

Försäkringsläkare har stort inflytande vid bedömning av skadan och dess uppkomst. Dessa läkares opartiskhet ifrågasätts eftersom de avlönas av försäkringsbolagen. Det är skillnad mellan behandlande läkares och medicinska rådgivares bedömningar av invaliditetsgrad. Att få sambandet mellan olycka och skada godkänt har blivit svårare, och fler är missnöjda med försäkringsbolagens handläggning.

Tillsynen över försäkringsläkare är bristande, eftersom de i sitt uppdrag som medicinska rådgivare inte står under Socialstyrelsens tillsyn. Finansinspektionen är tillsynsmyndighet när det kommer till försäkringsbranschen, och de har inte kompetens att bedöma läkares yrkesutövning. Det vittnas även om att handläggningstiderna många gånger är orimligt långa; ibland tar det flera år innan den skadade får besked om ersättning, och informationen till den försäkrade är ofta bristfällig.

Trafikskadenämnden är den tvistlösningsnämnd som finns, där försäkrade klagat på beslut som de inte är nöjda med. Försäkringsbolagens och deras medicinska rådgivares inflytande anses även här vara för stort.

Regeringen beslutade i maj 2016 att ge Finansinspektionen i uppdrag att kartlägga och analysera försäkringsbolagens processer och rutiner avseende personskadade, för att klargöra om god försäkringsstandard vid skadereglering upprätthålls. Hanteringen av de trafikskadade skulle särskilt belysas. Försäkringsläkarnas roll i förhållande till behandlande läkare och ersättningssystem skulle kartläggas. Finansinspektionen fick i uppdrag att återkomma med handlingsplan för fortsatta insatser. Finansinspektionen lämnade i december 2017 sin rapport till regeringen där de konstaterar att det finns trovärdighetsproblem och intressekonflikter vid handläggningen av dessa ärenden. Därför föreslås tillsyn av den medicinska rådgivningen och ett stärkt konsumentinflytande i Trafikskadenämnden. Vi anser att åtgärder som föreslås bör föranleda förslag från regeringen för att förbättra rättssäkerheten i trafikförsäkringen. Tillsynen över läkares yrkesutövning som medicinska rådgivare bör göras av myndighet med kompetens inom området.

Även inom sjukvården finns upplevda brister i bemötande, bedömning och behandling av patienter med nackskador och långvariga smärttillstånd. Det finns en stor osäkerhet inom svensk sjukvård kring både diagnostisering och behandling av nackskadade. Många skadade vittnar om att sjukvården menar att smärtan inte beror på nackskador utan är psykisk och de hänvisas till terapi. Samtidigt har människor fått bättre hjälp utomlands. Om inte kunskapen finns inom sjukvården skapar det i förlängningen dåliga förutsättningar för skadade att få rätt ersättning ur försäkringen.

För att skapa en rättssäker behandling av trafikskadeärenden är det därför oerhört viktigt att Socialstyrelsen också fått ett kartläggningsuppdrag kopplat till detta område. Socialstyrelsen fick i uppdrag att kartlägga vilka förutsättningar hälso- och sjukvården har att erbjuda personer med trafikskador och långvariga smärttillstånd god vård i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. De skulle även bedöma behovet av och möjligheten att ta fram nationella kunskapsstöd till vården på detta område som innefattar insatser som främjar ett gott bemötande för patienterna. Även Socialstyrelsen har levererat sin rapport till regeringen och nu finns ett bra underlag för regeringen att gå vidare med för att fatta välgrundade beslut och lägga förslag till riksdagen för en mer rättssäker trafikförsäkring och bättre vård baserad på aktuell kunskap och forskning.

Johanna Haraldsson (S)

Hillevi Larsson (S)

Pyry Niemi (S)